

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Löfflerova č. 2, 040 01 Košice

tel. +421-55 6719358, 6719359 IČO: 31996361

pscentrum@pscentrum.sk , www.pscentrum.sk, č. účtu: SK 80 5600 0000 0005 0438 4001

Špecializovaný program Centra pre deti ich rodiny a plnoleté fyzické osoby

v súlade s Vyhláškou č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny

Slovenskej republiky,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej
ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov

Popis špecializovaného programu Centra pre deti ich rodiny a plnoleté fyzické osoby

Kontaktná adresa a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj centra:

Psychosociálne centrum – mestská príspevková organizácia
Löfflerova č. 2, 040 01 Košice, tel: 055/3813 665, email: riaditel@pscentrum.sk

Kontaktná osoba pre špecializovaný program:

Mgr. Ľubomír Solák – vedúci sociálneho úseku Psychosociálneho centra
tel: 055/ 698 6249, mob.: 0915 838 795,
e-mail: solak.lubomir@pscentrum.sk

Osoba poverená výkonom špecializovaného programu:

PhDr. Judita Šarik Szilágyiová – klinická psychologička Psychosociálneho centra
e-mail: sarik.judita@pscentrum.sk

Adresa miesta vykonávania opatrení alebo miest vykonávania opatrení, ak sa opatrenia vykonávajú vo viacerých budovách centra:

Krízové stredisko Oceľová nádej, Pollova 18, 040 18 Košice – Krásna
Psychosociálne centrum, Löfflerova č. 2, 040 01 Košice

Hlavné zameranie ŠP:

Špecializovaný program je nastavený na psychologickú diagnostiku detí a rodín, ktoré sú v krízových situáciách a ktorých odporúča Mesto Košice alebo Miestne úrady Mestských častí Košice za účelom komplexnej psychologickej pomoci rodinám, za účelom úpravy rodinných vzťahov a väzieb, pomoci v prípade porúch súvisiacich s rodinnou patológiou, pomoci pri obnove zdravého fungovania rodiny a pod.

Špecializovaný program psychologickej diagnostiky je určený pre rodiny, deti a rodičov, ktorí majú trvalý, prechodný alebo obvyklý pobyt v meste Košice alebo v okrese Košice okolie.

Je zameraný na:

- predchádzanie a znižovanie vzniku rizikových alebo patologických javov u jednotlivca alebo v rodine,
- na zmiernovanie už existujúcich rizikových alebo patologických javov u jednotlivca alebo v rodine,
- zistenie príčin zlyhania a aktivizáciu rodiča a dieťaťa pomocou postupného odstraňovania existujúcich bariér
- komplexnú psychologickú dieťaťa, jeho rodiny, prípadne osoby, ktorá sa o dieťa stará na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

Cieľ ŠP:

Do programu budú zaradené najmä rodiny na základe vyhľadávacej činnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v úzkej spolupráci s referátom sociálnych vecí mesta Košice. Konkrétne sú to rodiny v krízovej situácii, napr. s patológiou v rodine, deti s poruchami správania, deti s hendikepom a i. Ďalej je program orientovaný na psychodiagnostické služby zamerané komplexne na:

- osobnosť,
- afektivitu,
- poruchy správania,
- poruchy emócií,
- poruchy súvisiace s rodinnou patológiou.

Na základe výsledkov vyšetrenia budú poskytnuté základné odporúčania a postupy práce s dieťaťom a rodinou.

Špecializovaný program je aktívnym preventívnym prvkom pri sanácii rodiny a participujúcim prvkom pri realizácii opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately na podporu:

- základných rodičovských zručností (komunikácia, upevňovanie vzťahov a i.)
- plnenia rodičovských práv a povinností,
- dodržiavania práv dieťaťa,
- plnenia základných funkcií rodiny,
- predchádzania sociálno-patologických javov u dospelých a detí,
- úpravy rodinných pomerov rodičov maloletých detí a i.

Na základe skúseností z praxe bude špecializovaný program zameraný najmä na:

- zvýšenie rodičovských kompetencií a stotožnenie sa s rolou rodiča,
- uspokojovanie emočných potrieb detí a jeho význam,
- pochopenie vývinových potrieb detí a dôsledkov vyplývajúcich z ich uspokojovania alebo neuspokojovania,
- pochopenie správania dieťaťa v jednotlivých vývinových štádiách,
- prvky budovania vzťahu matka – dieťa (rodič – dieťa), posilnenie vzťahu s dieťaťom,
- uvedomenie si vlastných silných stránok a rezerv pri výchove detí – získanie nových podnetov a pohľadov,
- rodičovské zručnosti pri príprave dieťaťa na nástup do predškolského zariadenia a vstup do vzdelávacieho procesu,
- prevenciu pred možnými závislosťami (príčina vzniku, druhy závislostí a ich dopad),
- znižovanie rizika vzniku sociálno-patologických javov u jednotlivca alebo v rodine,
- rozvoj etických postojov členov rodiny,
- rozvoj sociálnych a komunikačných zručností,
- podpora a rozvoj pozitívnych sociálnych vzťahov medzi členmi rodiny,
- zvyšovanie sebareflexie a sebahodnotenia členov rodiny.

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Základným cieľom špecializovaného programu je:

- pozitívne prispieť k zníženiu sociálno-patologických javov v rodinách,
- zlepšiť sociálnu inklúziu rodín s maloletými deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- komplexnosť v rozširovaní rodičovských kompetencií a
- zapájanie a sieťovanie strategických subjektov.

Cieľová skupina ŠP:

Cieľovú skupinu ŠP tvoria deti a rodičia. Špecificky sú to:

- deti od 1 do 15 rokov veku umiestnené v Centre na základe rozhodnutia súdu,
- deti od 7 do 15 rokov veku s poruchami správania, afektívnymi a neurotickými poruchami, deti na dobrovoľnom pobyte na základe dohody s rodičmi, deti z dysfunkčných alebo neúplných rodín,
- rodiny spolu s deťmi v krízovej situácii, rodiny na základe dohody, rodiny zaťažené alkoholizmom rodiča alebo rôznymi formami sociálnej patológie rodičov,
- rodiny s deťmi, ktoré sú dysfunkčné až afunkčné (tzv. mnohoproblémové rodiny), v ktorých nepriaznivá sociálna situácia v súvislosti s rôznymi problémami pretrváva niekoľko rokov,
- rodičia, ktorým hrozí, prípadne už u nich došlo z dôvodu zanedbávania osobnej starostlivosti o maloleté deti k určitým sankčným obmedzeniam zo strany úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,
- rodičia, u ktorých je predpoklad návratu alebo sa pripravujú na návrat dieťaťa do prirodzeného prostredia rodiny (pomoc, podpora a sprevádzanie).

Metódy a formy ŠP:

V rámci psychologickej starostlivosti budú deťom, ich rodinám a iným dieťaťu blízkym osobám poskytované psychodiagnostické služby zamerané komplexne na:

- osobnosť,
- afektivitu,
- poruchy správania
- poruchy emócií,
- poruchy súvisiace s rodinnou patológiou a i.
-

Na základe výsledkov vyšetrenia budú poskytnuté základné odporúčania a postupy práce s dieťaťom a rodinou. V rámci pobytu dieťaťa v Centre budú odborne aplikované odporúčané prístupy k výchove a starostlivosti o dieťa. Zároveň sa prostredníctvom pravidelných individuálnych stretnutí rodiny s psychológom (sociálnym pracovníkom, vychovávateľom) korigujú patologické rodinné vzorce.

Centrum ponúka psychoterapeutické vedenie deťom formou:

- individuálnej psychoterapie,
- skupinovej psychoterapie.

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Využívané sú metódy a techniky:

- arteterapie,
- muzikoterapie,
- biblioterapie,
- relaxačno-imaginatívne techniky,
- terapiu hrou a i.

Psychologické intervencie v rámci pobytu dieťaťa v Centre sú zamerané na:

- podporu zdravého vývinu osobnosti,
- tvorbu interpersonálnych vzťahov,
- korekciu správania,
- korekciu prežívania a pod.

Centrum organizuje pre deti skupinové výcviky zamerané na rozvoj komunikačných, sociálnych a iných zručností prostredníctvom špecifických sociálno-psychologických metód pod vedením psychológa. V závislosti od individuálnych potrieb dieťaťa a rodiny sú poskytované poradenské služby zamerané na pomoc pri:

- riešení konkrétnych rodinných problémov,
- riešení vzťahov medzi členmi rodiny,
- výchovných ťažkostiach,
- zlepšení celého rodinného systému.

V špecializovanom programe bude využívané nasledujúce metódy:

- metóda práce s dieťaťom na základe odporúčaní vyplývajúcich z diagnostiky a anamnézy rodiny,
- metóda práce so skupinou 4 až 6 detí,
- metóda práce s rodinou.

Plánovaný rozsah ŠP:

Dĺžka – minimálne 3 a maximálne 6 mesiacov (v závislosti od individuálnych potrieb na základe komplexnej diagnostiky a sociálnej anamnézy dieťaťa a rodiča)

Frekvencia – 1 až 2 krát týždenne (v závislosti od individuálnych potrieb na základe komplexnej diagnostiky a sociálnej anamnézy dieťaťa a rodiča).

Personálne zabezpečenie:

Špecializovaný program budú realizovať zamestnanci Psychosociálneho centra a zamestnanci Centra pre deti ich rodiny a plnoleté fyzické osoby nasledovne:

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

- jeden soc. pracovník Centra pre deti ich rodiny a plnoleté fyzické osoby, ktorý má v zmysle Organizačného poriadku PSC, VŠ vzdelanie II. stupňa v odbore sociálna práca,
- jeden pracovník PSC, ktorý má v zmysle Organizačného poriadku PSC, VŠ vzdelanie II. stupňa v odbore všeobecná psychológia,
- jeden klinický psychológ PSC, ktorý má v zmysle Organizačného poriadku PSC, VŠ vzdelanie II. stupňa v odbore všeobecná psychológia a atestáciu na klinickú psychológiu.

Kapacitné možnosti ŠP sú:

- práca s jednotlivcom (v závislosti od individuálnych potrieb na základe komplexnej diagnostiky a sociálnej anamnézy dieťaťa a rodiča),
- práca so skupinou 4 až 6 detí (v prípade kompatibility členov skupiny a vhodnosti využitia metód práce so skupinou),
- práca s rodinou.

Jednotlivé tematické okruhy sa budú nastavovať v závislosti od individuálnych potrieb na základe komplexnej diagnostiky a sociálnej anamnézy klienta.

Ich zameranie bude prispôsobené na riešenie konkrétneho prípadu jednotlivca na základe individuálneho plánu, ktorý je flexibilným a koordinovaným nástrojom na aktívnu spoluprácu psychológa špecializovaného programu a dieťaťa a/alebo rodiča do programu s možnosťou zapojiť do procesu širšiu rodinu.

Cieľom aktivít bude reálne (diskusnou formou) posúvať už existujúce hranice vedomosti rodičov do užšej roviny, a to najmä pri konkrétnych rizikových javoch, ktoré ohrozujú nielen zdravý vývin maloletých detí (záškoláctvo, šikana, sociálne siete, užívanie psychotropných látok a i.), ale i funkčnosť celej rodiny, čo má za následok negatívny dopad na celú komunitu. Na stretnutie budú pripravené aj rôzne modelové situácie, ktoré deťom a rodičom pomôžu reálnejšie prežívať to, čo si zo stretnutí zapamätajú. Táto forma ma väčší predpoklad úspešnosti ukotvenia získaných informácií zo stretnutia.

V špecializovanom programe sa budú využívať aj špecifické nástroje pre prácu s dieťaťom a rodičom – klarifikácia, povzbudenie, interpretácia, tréning, koučing, mentoring, hranie rolí, relaxačné techniky, modelovanie, konfrontácia, reflexia, persuázia a iné.

Ďalšie metódy a nástroje – akčné plánovanie, aktivizácia, spätná väzba, dotazník, prípadová štúdia, odporúčenie na iné odborné služby a pod.

Etapa overovania výsledkov špecializovaného programu pomocou:

- metódy štúdia jednotlivých prípadov (kazuistika, prípadová štúdia),
- rediagnostiky dieťaťa a celej rodiny na vyhodnotenie zmien, ktoré sa udiali počas poskytovania pomoci,
- testu a rozhovoru s rodičom a dieťaťom,
- katamnézy po ukončení prípadu, ktorá je realizovaná formou osobného stretnutia alebo telefonického resp. emailového kontaktu.

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Ostatné aktivity:

Ak sa ukáže v priebehu diagnostiky závažná porucha dieťaťa alebo rodiča, môže byť odporučená spolupráca s psychiatrom, pedopsychiatrom, špeciálnym pedagógom, liečebným pedagógom, logopédom a ďalšími špecialistami.

Súbežne bude prebiehať úzka spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Mestom Košice a MÚ MČ Košice. Na aktívnom priebehu špecializovaného programu môžu participovať aj relevantné inštitúcie a odborníci (z oblasti zdravotníctva, školstva, zariadení sociálnych služieb a pod.), v neposlednom rade aj príbuzní alebo blízke okolie rodiny.

Vypracovala: PhDr. Judita Šárik Szilágyiová,
Mgr. Veronika Mižáková
V Košiciach, 05. 06. 2018